

Klauzule kompensacyjne w przymusowej restrukturyzacji banku

Wprowadzenie nowego reżimu przymusowej restrukturyzacji banków zasadniczo zmienia dotychczasową analizę ryzyka prawnego w zakresie skuteczności klauzul kompensacyjnych w umowach ramowych dla transakcji pochodnych. O ile do czasu wejścia w życie nowych regulacji punktem odniesienia do rozważań na temat skuteczności klauzul kompensacyjnych było ogłoszenie upadłości banku, obecnie jest nim również wszczęcie wobec niego postępowania dotyczącego przymusowej restrukturyzacji¹. Niniejszy artykuł prezentuje słabości i zalety nowego uregulowania zasad stosowania mechanizmu kompensacji w kontekście potencjalnej przymusowej restrukturyzacji banku.

BARTOSZ JAGODZIŃSKI

Przymusowa restrukturyzacja

Reżim przymusowej restrukturyzacji wprowadziły w Polsce przepisy u.b.f.g.². Przepisy te implementują w polskim porządku prawnym Dyrektywę BRRD³. Przyjęcie Dyrektywy BRRD było konsekwencją wsparcia, jakie zostało udzielone wielu europejskim bankom ze środków publicznych, ponieważ uznano, że ich ewentualna upadłość niesie za sobą zbyt duże ryzyko dla całego systemu finansowego („*too big to fail*”)⁴.

¹ Na temat analizy skuteczności nettingu oraz klauzul kompensacyjnych w reżimie upadłościowym, tj. pod rządami ustawy z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 233, ze zm.), dalej: „p.u.”, por. B. Jagodziński, J. Zdrojewski, *Klauzule kompensacyjne w umowach ramowych dla transakcji pochodnych*, Monitor Prawa Bankowego 2011, nr 7/8 s. 103 i n. Z kolei na temat analizy skuteczności nettingu oraz klauzul kompensacyjnych w reżimie postępowania restrukturyzacyjnego, tj. pod rządami ustawy z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. poz. 978, ze zm.), dalej: „p.r.”, por. B. Jagodziński, M. Chodosz, *Klauzule kompensacyjne oraz zaspokojenie wierzytelności z transakcji pochodnych w postępowaniu restrukturyzacyjnym i upadłościowym*, Monitor Prawa Bankowego 2016, nr 4, s. 79 i n.

² Ustawa z 10.06.2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz.U. poz. 996, ze zm.), dalej: „u.b.f.g.”.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z 15.05.2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. UE L 173 z 12.06.2014 r., s. 190 i n.), dalej: „Dyrektywa BRRD”.

⁴ EU Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD): *Frequently Asked Questions*, pkt I, http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-297_en.htm. Na temat przyczyn przyjęcia Dyrektywy BRRD por. także P. Zimmermann, M. Medyński, *Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji – wielkie zmiany i ich przyczyny*, Monitor Prawa Bankowego 2017, nr 2, s. 96 i n.